

2015 m. sausis

*Tyliajame slėny, kasdienybėj žiemos
Apsikloja stogai šventaja ramybe
Ir tuos, kurie tyliai gyvena tenai
Apgaubia tylos balta begalybė.*

Giedrė Rein

M.K. Čiurlionis, ŽIEMA (VII)

Apšerkšniję mūsų žiemos – balta balta, kur dairais... Sveika, balta žiemužė, su snaigių skarele... Mes išbėgome į kiemą ir sutikom baltą žiemą... Pūgos šuoliuoja per girią baltą. Pilkas zuikeli, ar tau nešalta?.. Apsnigta žemelė, šaltas vėjas pučia... Tokios iš vaikystės ataidinčios eilėraščių eilutės sąmonėje piešia žiemą – šaltą baltą... Bet ar visiems?.. Ar visada?..

...Tamsu ir šalta..., darganos ir virusai..., varvanti nosis ir varginantis kosulys..., slidūs keliai ir šaligatviai..., purvino sniego krūvos..., iš kojų verčiantis vėjas..., „smaugiančios“ šildymo kainos... Atrodo, nemėgti žiemos tikrai yra už ką. O gal ir ne?

Juk žiemą – pačios gražiausios, linksmiausios ir širdžiai mieliausios šventės! Kada, jei ne ilgais žiemos vakarais, gali vienon vieton sugaudyti šeimos narius ir visiems smagiai pavakaroti! Tik žiemą namai daug dažniau kvepia kepamu pyragu. O vėly vakarą, kai už lango stūgaujia šiaurys, taip gera šiltame šviesiame kambaryje skaityti knygą, o dabar galbūt – ir šį, žieminį, naujienlaiškį, kuriame tiesiog džiaugiamės savo kasdiene būtimi – pagaliau įteisinta Lietuvoje meno terapeuto profesija, ne mažėjančiu, o gausėjančiu mūsų asociacijos būriu, narių nuveiktais darbais... Ir jei kam atrodo, kad tai nieko ypatinga, galbūt pažintis su LMta nare Kauno Kazio Binkio teatro vadove, režisiere, teatro pedagoge, scenariste Nida Vita Glebauskaite-Žilinskiene įtikins, kad ir paprasti dalykai gali būti nepaprasti.

Tad kokia ta žiema – balta ar ne? Atsakymas greičiausiai vienas – *tik nuo mūsų priklauso, ar žiema išties bus balta. Ar mes galime būti tokie švarūs kaip ji? Kartais užtenka vieno gražaus poelgio ir tampi baltesnis. Dažniausiai viskas prasideda nuo pirmųjų nesavanaudiškų ir nuoširdžių svajonių...* (A. Kavaliauskaitė). Tad linkime Jums baltos žiemos ir jaukumo,

*Kai žiemiškos pūgos siūbuoja už lango,
Žvabūs vėjai linguoja bevardžius medžius,
Susisupa mintys arbatos puodelio,
Šiluma židiny jaukiai gaubia namus.
Apkabina gerumas sušalusią viltį
Ištirpdydamas tuštumą žodžių sunkių,
Vėl ramybė sugrįžta į laukiančią širdį,
Pasipuošia siela švelniu jaukumu.*

Giedrė Rein. *Jaukumas*

SVEIKINAME naują Lietuvos meno terapijos asociacijos narę – Jurgitą Valiulienę (Klaipėda)

SVARBI NAUJIENA

2014 m. spalio 30 d. priimtas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymas Nr. 1114 DĖL PROFESINIŲ KVALIFIKACINIŲ REIKALAVIMŲ MENO TERAPEUTUI PATVIRTINIMO. Patvirtintame dokumente įvardyti reikalavimai meno terapeuto profesinei kvalifikacijai, nurodyti ją patvirtinantys dokumentai, apibrėžtos bendrosios ir specialiosios meno terapeutų kompetencijos. Įsakymas įsigalios 2015 m. gegužės 1 d. Išsamiau susipažinti su dokumentu: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=487123&p_tr2=2

RENGINIŲ PLANAS

2015 m. balandžio 18 dieną
įvyks Lietuvos meno terapijos asociacijos narių visuotinis rinkiminis susirinkimas.
Metines ataskaitas ir susirinkimo dienos renginių planą paskelbsime kovo mėn.

2015 m. gegužės 29-30 dienomis
įvyks dailės terapijos seminaras „BAIMĖ. Kaip su ja susidoroti“.
Seminaro lektoriai: psichoterapeutas psichoanalitikas profesorius Peter Petersen (Vokietija)
ir dailės terapeutė Anna Schwerdtfeger (Olandija). Seminaro dienotvarkę paskelbsime balandžio mėnesį.

ASOCIACIJOS NARIŲ VEIKLA*

- 2014 m. III–IV ketv. Inga Musulienė dalyvavo VŠĮ Akmenės rajono psichikos sveikatos centro projekte „Menas – sveikatai“. Projektas skirtas psichosocialinei sergančiųjų reabilitacijai bei vaikams.
- Rugsėjo mėn. Inga Musulienė dalyvavo bendrame Vilniaus dailės akademijos Kauno fakulteto ir Ventos socialinės globos namų socialiniame-educaciniame projekte „Tu negali – menas gali“.
- Rugsėjo 20–21 d. naujai įkurtoje Klaipėdos dailės terapijos studijoje lekt. Salomėja Burneikaitė pedagogėms, socialinėms darbuotojoms, psichologėms vedė teorinį-praktinį seminarą „Lėlių terapijos elementoriai (pradmenys)“.
- Spalio 6 d. Inga Musulienė dalyvavo Akmenės rajono visuomenės sveikatos biuro ir VŠĮ Akmenės rajono psichikos sveikatos centro organizuotame renginyje, skirtame Pasaulinei psichikos sveikatos dienai paminėti. Renginio dalyviai susipažino su meno terapija, išmėgino piešimą ant vandens.

- Spalio 6 d. lekt. Salomėja Burneikaitė Kaune, VŠĮ Vaiko ir tėvų centre „Aš ir mes“, skaitė iliustruotą paskaitą „Su lėle ir pasaka žmogaus širdies link“ tėvams, kurie yra įsivaikinę, augina ar globoja vaikus.
- Lapkričio 8 d. lekt. Salomėja Burneikaitė dalyvavo vaikų sanatorijoje „Palangos gintaras“ vykusioje konferencijoje „Kūrybiški metodai ergoterapijoje“ ir grupei vedė praktinį dramos terapijos pažinimo seminarą, naudojant lėles.
- Lapkričio 20 d. dr. Nijolė Bražienė Klaipėdos valstybinės kolegijos organizuotoje konferencijoje „Kūrybiškumo raiška miestų sociokultūrinėje erdvėje 2014: nauji iššūkiai ir galimybės“ pristatė pranešimą „Terapinis ugdymas: subjektyvaus kūrybiškumo aspektas“.
- Lapkričio 22 d. lekt. Salomėja Burneikaitė Šilalės rajone Pajūrio miestelyje, pakviesta vietos bendruomenės, vedė seminarą „Su lėle ir pasaka žmogaus širdies link“.

- Lapkričio 28 d. lekt. Salomėja Burneikaitė tarptautinėje konferencijoje „Psichologinė žmogaus sveikata: gyvenimo kokybė ir gyvenimo potencialas“ (reng. Krasnojarsko medicinos universitetas) teletiltu skaitė pranešimą „Lėlių teatras vaikams su negalia“. Nuotoliniu būdu šia tema vyko ir praktinis seminaras instituto medicinos psichologijos studentams ir dėstytojams.

- Spalio–lapkričio mėn. lekt. Salomėja Burneikaitė Klaipėdos dailės terapijos studijoje vaikams kartu su suaugusiais organizavo autorinių keturių edukacinių užsiėmimų ciklą „Lėlės guodžia, moko, gydo“.

- Spalio–lapkričio mėn. lekt. Salomėja Burneikaitė Alzheimerio ligos klubo ATMENA kvietimu vedė jo nariams dramos terapijos užsiėmimų ciklą „Nuo gyvenimo rolės – tikslų, svajonių, vizijos link“.

- Antrus metus Irena Rimkuvienė Saugų vaikų darželyje (Šilutės r.) veda dailės terapijos užsiėmimus pagal savo parengtą programą „Dailės terapija ir vaikų saviraiška“. Skaityti daugiau: <http://www.ikimokyklinis.lt/straipsnis/18405> (Rimkuvienė I., Mclvor L. (2014-11-17). Dailės terapija Šilutės r. Saugų vaikų darželyje).

- Trečius metus dr. Asta Vaitkevičienė Šiaulių tardymo izoliatoriuje veda dailės terapijos užsiėmimus suimtiesiems.

- Režisierė Virgilija Staševičiūtė Šiaulių P. Višinskio bibliotekoje kuria kolektyvą – Knygos mėgėjų teatrą.
- Gruodžio 3 d. lekt. Salomėja Burneikaitė Alytuje dalyvavo konferencijoje „Psichologinė pagalba neįgaliesiems, taikant meno terapijos metodus“, kurią organizavo Neįgaliųjų šeimų bei globėjų asociacija MIRABILIA (org. Gitana Vaitulevičiūtė-Pinkevičienė), ir skaitė pranešimą „Lėlių teatro galimybės dirbant su neįgaliais“ bei vedė praktinį seminarą „Proceso drama naudojant lėles“.
- Gruodžio 4 d. mgr. Jolita Balčiauskienė, mgr. Elena Kasperavičienė ir dr. Asta Vaitkevičienė dalyvavo Raseinių pedagoginės psichologinės tarnybos organizuotoje konferencijoje „Netradicinių ugdymo metodų ir priemonių taikymas darbe su specialiuoju ugdymosi poreikių turinčiais vaikais“ ir vedė praktinius meno terapijos užsiėmimus. Skaityti daugiau: <http://raseiniuppt.istaiga.lt/naujienos/2014-12-04-paminetas-raseiniu-ppt-veiklos-10-metis>
- Gruodžio 5 d. – lekt. Salomėja Burneikaitė Mažeikių lopšelyje-darželyje „Gintarėlis“ ikimokyklinio ir pradinio ugdymo pedagogėms vedė seminarą „Su lėle ir pasaka žmogaus širdies link“.
- Gruodžio 12 d. lekt. Salomėja Burneikaitė Telšių dekanato šeimos centre pristatė iliustruotą paskaitą šeimai „Lėlės guodžia, moko, gydo“.

* Informacija apie narių veiklą skelbiama patiems nariams ją atsiuntus.

ASOCIACIJOS PROJEKTINĖ VEIKLA

Š. m. rugsėjo 3 d.–lapkričio 14 d. Lietuvos meno terapijos asociacijos ir VŠĮ DEKO RESTO (direktorė Oksana Eitminavičienė) iniciatyva įgyvendintas projektas „Menas – nusikaltimų prevencijos priemonė“.

Projekte, kurį iš dalies finansavo Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centras, dalyvavo švietimo įstaigos: Prienų Revuonos mokykla, Jonavos Lietuvos pagrindinė mokykla, Šiaulių Jovaro progimnazija ir Mažeikių „Jievaro“ pagrindinė mokykla bei nevyriausybinės organizacijos – Lietuvos meno terapijos asociacija, Prienų bendruomenės centras, Prienų vaikų dienos centras, VŠĮ DEKO RESTO, VŠĮ „Gerosios Naujienos centras“, Kėdainių rajono mokinių taryba.

Projekto meno terapijos užsiėmimuose dalyvavo vaikai, augantys socialinės rizikos šeimose ir lankantys dienos centrą (Prienai, vadovė Oksana Eitminavičienė), vaikai iš vaikų globos namų ir esantieji policijos įskaitoje (Jonava, vadovė Oksana Eitminavičienė), vaikai, stebimi policijos komisariato darbuotojų, ir vaikai iš asocialių šeimų (Kėdainiai, vadovė Vilija Petkūnienė), vaikai, dėl bendravimo ir komunikacijos sutrikimų mokykloje išgyvenantys atskirtį (Šiauliai, vadovė mgr. Jolita Balčiauskienė; Mažeikiai, vadovė Ilona Grinkevičienė).

Užsiėmimuose taikyti keramikos, tapybos ant šilko, tapybos ant vandens, tapybos ant stiklo, graffity, koliažo, rankų darbo popieriaus gamybos, smėlio, dailės, dramos, žaidimų terapijos metodai, dalyvauta Prienų bendruomenės psichologo paskaitoje „Nusikaltimų simbolika dailėje“.

ASOCIACIJOS VEIKLA

ĪSPŪDŽIAI IŠ SEMINARO „INTUITYVUSIS PIEŠIMAS IR DAILĒS TERAPIJA VIDINIAMS ASMENYBĒS RESURSAMS PLĒTOTI“

Š. m. lapkričio mėn. 25–26 d. įvyko prof. habil dr. L. D. Lebedevos (Maskva, Rusija) dailės terapijos seminaras „Intuityvusis piešimas ir dailės terapija vidiniams asmenybės resursams plėtoti“.

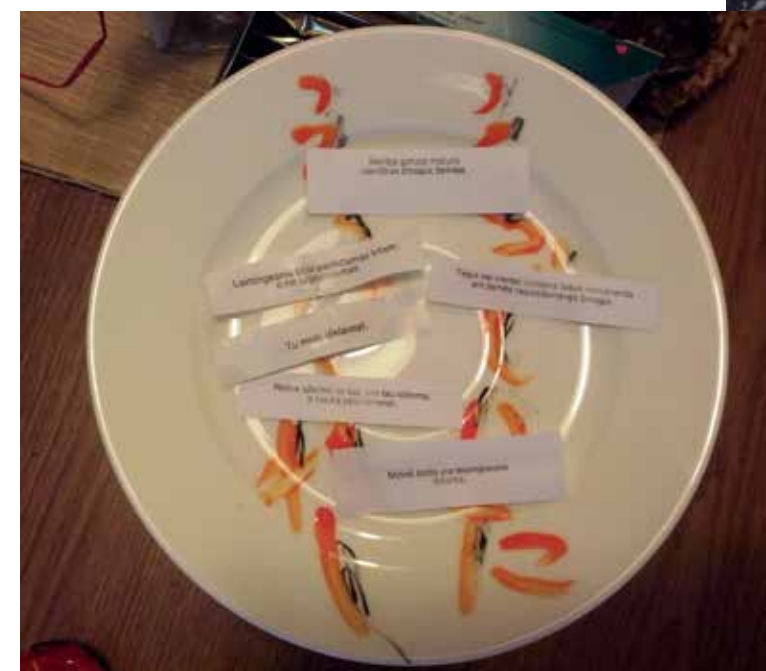
Akimirkos iš seminaro.

ĪSPŪDŽIAI IŠ KALĒDINĒS POPIETĒS

2014 m. gruodžio mėn. 27 d. įvyko kasmetinė kalėdinė popietė. Šį kartą ne tik vaišinomės kalėdine arbata, džiaugėmės bendravimu, bet ir marginome puodelius.

Akimirkos iš susitikimo.

PAŽINTIS

NIDA VITA GLEBAUSKAITĖ-ŽILINSKIENĖ

Kauno Kazio Binkio teatro vadovė, režisierė, teatro pedagogė, scenaristė

Kiek pamenu save, visur – teatras. Ar tai būtų piešinys, ar – žaidimai vaikystėje kieme, ar – atostogos Palangoje... Teatras, aktoriai, režisieriai ir kiti menininkai – visada šalia. Netgi gimiau beveik scenoje... Kaip? Ogi mama ir tėtis, jaunučiai būdami, lankė tą patį teatrą, kuriam aš dabar vadovauju kartu su kolega Rimantu Štaru, kuriame dirbu. Čia ir susituokė! Čia, dar būdama mamos įsčiose, su ja drauge vaidinau ir aš. Gimiau čia – o kurgi vaiką padėsi, kai abu taip traukia scena, taigi tik kartu, į teatrą... Vasaros pas močiutę Vičiūnuose, Panemunės šile... Senelis nušienauja miško aikštelę, močiutė parūpina kostiumų iš savo saugomų gėrybių skrynios ir kuriame spektakliukus, repetuojame, verdame zukių kopūstų sriubą čia pat, ant senelio pastatytos „buržukės"... Užkandame ir vėl repetuojame... Paskui piešiame skelbimus, kabiname visoje Vičiūnų teritorijoje, ir – va premjera, ir žiūrovų daugybė... Teatras – nors ir be rampos šviesų...

Kai užaugau – menotyros studijos ir įgytas bakalauro laipsnis, pedagogikos studijos KTU socialinių mokslų fakultete, psichodramos kvalifikacijos kėlimo mokomieji seminarai (vadovė Daiva Rudokaitė), vaidybos ir aktorinio meistriškumo studija (1978–1982 m., vadovai – Nijolė Lepeškaitė ir Viktoras Valašinas), vaidybos ir aktorinio meistriškumo studija (1983–1987 m., vadovai – Stasė Ivanauskaitė ir Algis Kybartas), vaidybos ir režisūros seminarai Olandijoje (2008 m.), vaidybos ir režisūros mokymai Jekaterinburge (Rusija) (2009 m., lektorius – VMKI (v-Gik) A. Čumačenko), Andriaus Žebrausko improvizacijos mokykla (2010 m.), LMIITKC „Ugdymo karjerai specialistas“ (2012 m.), mokymai M. Čechovo metodu, sujungiant 4 pagrindines stichijas (vanduo, žemė, oras, ugnis), tarptautiniai mokymai Latvijoje (2013 m., vadovas – Gytis Padegimas)... Ir

tai tikrai ne pabaiga. Juolab, kai visa esybe tiki, jog teatras – jėga kuri atpalaiduoja, išvalo sielą ir prikelia naujiems gyvenimo iššūkiams. Pastebėjau, kad būdama toje erdvėje visada jaučiuosi gerai, o ir žmonės, papuolę į teatro aplinką, dažniau šypsosi, tampa geresni sau ir aplinkiniams, atsiranda geranoriškumas, atjauta, supratingumas, tolerancija – sunku net išvardinti visas gerąsias savybes, kurios telpa teatro žmoguje. Stebėdama visa tai, pati sau atradau tiesas, jau atrastas Antikoje – teatras, kaip ir visas menas, yra ne tik saviraiška, bet ir gydymas. Ar yra vaistų nuo pykčio? Ar yra vaistų nuo liūdesio? Ar yra vaistų, gydančių menką savivertę? Auditorijos baimė? Aš tokių vaistų nežinau, bet tikrai žinau, kad teatras šias ir panašias problemas padeda spręsti, ir „gydymas“ yra malonus, neskausmingas.

Kol kas labai sunku žmonėms atskirti teatro terapiją nuo tiesiog teatro veiklos. Manau, turėčiau tai paaiškinti. Teatro terapijoje mes nesiekiamo aktorinio meistriškumo rezultato, nesifokusuojame ties užduotimi pastatyti spektaklį. Teatro terapijoje mes atsipalaiduojame, analizuojame, ugdome kūrybiškumą, klystame ir iš to mokomės linksmi pasijuokti, kuriame linksmus savo ateities teatrinis koliažus ir t. t. Taip mes žaidžiame ir tokiu būdu tampame laimingesni, gyvenimas nušvinta naujomis spalvomis. Žmonėms atgimsta noras eiti, daryti, tobulėti, kurti, pamatyti, parodyti ir t. t.

Labai džiaugiuisi, kai mano grupių nariai dėkodami pasakoja apie tai, kaip jie, „pasikrovę energijos“, po užsiėmimo grįžę namo gali dar iki pusiaunakčio darbus daryti, nors

prieš tai mirinėjo iš nuovargio, ar kaip sugebėjo suvaldyti pyktį ir neatsakė tuo pačiu kolegai, o tiesiog nusišypsojo ir pan.

Keletas atsiliepimų:

Teatras man visada buvo įdomus ir žavintis, tačiau niekada nemaniau, kad jis gali ir gydyti sielą. Čia atėjęs pamiršti susikaupusias dienos problemas, terapinės užduotys atgaivina ir suteikia galimybę pažvelgti į save visai kitaip. O ir visos depresinės mintys bei kompleksai išgaruoja. Po kiekvieno Nidos teatro terapijos užsiėmimų aš išeinu kaip ant sparnų, pasaulis atrodo daug spalvingesnis ir įdomesnis. Tiesiog imi daug plačiau ir laisviau žvelgti į visa, kas tave supa. (Ineta, 26 m.)

Iki šiol buvau tik teatro žiūrovė. Kai pradėjau lankyti kursus, pirmus du užsiėmimus buvau labai pasimetusi, bet ačiū vadovei Nidai – ji mane perprato ir aš pradėjau atsipalaiduoti. Teatro terapija man padėjo nepasimesti netikėtose situacijose, išgyventi jas ramiau. Pradėjau priimti sprendimus, kurie man padėtų keistis. Pradedu gebėti atsiriboti nuo nepageidaujamų žmonių, juos perprasti. Manau, jog teatras mano gyvenime atsirado pačiu laiku. (Gabija, 23 m.)

Nidos užsiėmimai skatina žmones save motyvuoti, ji pati dega pozityvia energija ir noru kitiems padėti, taip tampa puikiu pavyzdžiu, jos užsiėmimai lavina asmenybes, daro jas kūrybiškas. Ji šauni! (Viktorija, 26 m.)

Teatro terapija – puiki galimybė kuriam laikui persismelkti pozityvu ir vidiniu juoku, jei viską savyje atlieki tinkamai. Pameru, dirbant pagal Čechovo metodą, reikėjo įsijausti į vandens sferą ir tapti juo (vandeniu) – pasirinkau srutas dėl vidinės savijautos, o kadangi vadovė tinkamai parinko muziką pavyko palikti tą „srutų“ jausmą bei „pasiiimti“ krioklio „savijautą“. Antra, tai taip pat galimybė grįžti prie bendravimo naudojant gyvą žmogiškąjį faktorių (pasitikrinti, ar jis vis dar veikia) ir bent kuriam lai-

kui paliekant technologiją – juk mes vis dar gyvos būtybės. (Tomas, 30 m.)

Teatro terapijos užsiėmimai labai patiko, nes, pasirodė, tai netikėtai ir naujas būdas spręsti problemas. Dažnai turėdami vienokią ar kitokią problemą žiūrime į ją iš savo varpinės ir bandome suprasti, kas dėl to kaltas ir kaip galima ją išspręsti. Teatro terapijos metu į savo problemas galima pažvelgti visai kitaip, o suvaidintoje situacijoje iš šalies pamatyti save, kas leidžia padaryti visai kitokių įžvalgų nei prieš tai. Labai dažnai pavyksta pamatyti, kad mūsų pačių kaltės tose situacijose yra gal net daugiau, nei iš pradžių norėjome pripažinti... O tai padeda lengviau išspręsti problemą, nes kai patys esame kalti, patys galime paimti viską į rankas, rasti būdą pasitaisyti ir nebesijaučiame esą nuskriausti aplinkybių. (Eglė, 29 m.)

Kartais nutinka taip, kad mano grupių dalyviai taip įsisuka į teatrinį gyvenimą, jog sugalvoja ir spektaklį sukurti. Štai iš tokių entuziastų, greta vaikų ir jaunimo grupių, Kauno Kazio Binkio teatre radosi ir trečioji – jaunimo eksperimentinė, gyvuojanti jau trečią sezoną. Per tą laiką pastatyti du spektakliai – improvizacijų spektaklis „Aš ir aplink mane-2“ ir V. Šekspyro „Vasarvidžio nakties sapnas“.

Neapsiribojama mano veikla teatru – važinėju po Lietuvos miestus ir miestelius, kur tik susirenka grupė ir kviečia mane, vedu teatro terapijos seminarus bei įvairius mokymus jaunimui, pedagogams, bendradarbių kolektyvams, mėgėjų teatrų grupėms – visiems, kurie nori atsikratyti kompleksų, atsipalaiduoti, nusipurtyti kasdienybės dulkes, pažinti save iš naujo, pažadinti dar neatrastas talentus, pažvelgti į save ir aplinkinius kitu žvilgsniu. Džiaugiuisi būdama su tais, kuriuos traukia teatras, kuriuos jis buria ir užburia, kurie įtiki teatro stebuklu, nes jei žemėje yra stebuklų, tai jie vyksta teatre (K. Stanislavskis).

DĖMESIO

- Papildyta LMT asociacijos svetainės skiltis APIE MUS: NARIAI. Prašytume informuoti apie pastebėtus netikslumus, reikalingus pakeitimus ar papildymus (pvz., nenurodyta / netiksliai nurodyta gyvenamoji vieta; pakeista pavardė).
- Primename, kad Jūsų pavardė asociacijos narių sąrašė gali būti aktyvuota ir tapti nuoroda į biografinius faktus, darbinę veiklą, regioniniuose, respublikiniuose leidiniuose spausdintas visatekstes publikacijas apie Jus (publikacijas turėtumėte atsiųsti nuskenuotas, privaloma nurodyti leidinio, kuriame publikacija skelbta, metriką: pavadinimas, metai, numeris), organizuojamus autorinius seminarus, vykdomus ar vykdytus projektus, organizuotas parodas, publikuotus straipsnius ir t. t. Jei manote, kad tokia informacija / reklama Jums reikalinga ir naudinga, labai prašome pasinaudoti galimybe ir atsiųsti mums apie save pageidautiną skelbti tekstą.
- Jei Jūs rengiate ir organizuojate autorinius seminarus, skaitote paskaitas ar pan. ir pageidaujate, kad apie tai sužinotų daugiau žmonių, atsiųskite informacinį kvietimą, kurį operatyviai paskelbsime asociacijos tinklapyje, išsiųsime kitiems asociacijos nariams.

Naujienlaiškio tekstų autorė, redaktorė - dr. Nijolė Bražienė
Maketuotoja, dizainerė - mgr. Jolita Balčiauskienė

LMTA Tarybos pirmininkė
Jolita Balčiauskienė
tel. +370 620 69450
el. paštas: menassveikatai@gmail.com

LMTA Tarybos pirmininkės pavaduotoja
dr. Asta Vaitkevičienė
tel. +370 685 25992
el. paštas: menassveikatai@gmail.com

LMTA tarptautinių ryšių koordinatorė
mgr. Gintarė Janūnaitė
tel. +370 611 11601
el. paštas: menassveikatai@gmail.com